

کار آفرینی

نگار

سید مصطفی حسینی دزکی

هیأت علمی دانشگاه فنی و حرفه‌ای

الهام ایمانیان

مدرس دانشگاه فنی و حرفه‌ای

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

تهران - ۱۳۹۷

- سرشناسه : حسینی دزکی، سیدمصطفی، ۱۳۵۴-
عنوان و نام پدیدآور : کارآفرینی / نگارش سیدمصطفی حسینی دزکی، الهام ایمانیان.
مشخصات نشر : سامان: سامان دانش، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری : ۲۴۰ ص.: مصور، جدول.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۶۶-۹۷-۲
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
یادداشت : کتابنامه: ص. ۲۳۷.
موضوع : کارآفرینی -- ایران
موضوع : Entrepreneurship -- Iran
موضوع : موفقیت در کسب و کار -- ایران
موضوع : Success in business-- Iran
موضوع : خلاقیت در کسب و کار -- ایران -- مدیریت
موضوع : Creative ability in business -- Iran -- Managen. nt
شناسه اف دهه : ایمانیان، الهام، ۱۳۵۶ -
رده بندی کنگره : ۱۳۰ ک ۵ ح / ۶۱۵ HB
رده بندی دیویی : ۱۵۵ ۸/۰۴
شماره کتابشناسی ملی : ۵۴۸۱۹

◀ کارآفرینی

- نویسندگان: سید مصطفی حسینی دزکی، الهام ایمانیان
□ طراح جلد: آتلیه نشر
□ صفحه آرا: هاجر حسن زاده
□ لیتوگرافی: سروش
□ چاپ: نقشینه
□ شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه
□ چاپ نخست: ۱۳۹۷
□ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۶۶-۹۷-۲
■ تهران: ضلع شمالی پل سیدخندان، نبش خیابان شریعتی، ساختمان ۱۰۰۰، واحد ۶
تلفن: ۲۲۸۶۴۰۰۱ - ۲۲۸۶۴۰۰۰ دورنگار: ۲۲۸۶۲۷۰۱ صندوق پستی: ۱۷۱۱-۱۶۳۱۵

فهرست

□ عنوان	□ صفحه
دیباچه	۱۱
فصل اول: اصول کارآفرینی و ویژگی کارآفرینان	۱۳
داستانهای کوتاه از برخی کارآفرینان برتر ایران و جهان	۱۳
تاریخچه کارآفرینی در دنیا	۱۹
تاریخچه کارآفرینی در ایران	۲۲
تعریف کارآفرینی	۲۳
ویژگی های کارآفرین	۲۵
انواع کارآفرینی	۳۳
راهکارهای توسعه کارآفرینی سازمانی	۳۷
اهمیت و نقش کارآفرینی	۳۸
نقش کارآفرینان در توسعه	۳۸
فرآیند کارآفرینی	۴۳
فرهنگ و کارآفرینی	۴۴
موانع و چالش های توسعه کارآفرینی	۴۹
الف) عوامل ضد انگیزشی کارآفرینی سازمانی	۴۹

ب) موانع قانونی توسعه کارآفرینی در زمینه‌های قوانین و مقررات بانکی، مالیاتی، قانون کار، صادرات و واردات، مالکیت معنوی و ثبت اختراع	۴۹
ج) ارزیابی محیط کسب‌وکار از نظر کارآفرینان برگزیده	۴۹
د- موانع و محدودیت‌های سازمانی	۵۰
کارآفرینی و ریسک‌پذیری	۵۱
- انواع ریسک‌پذیران	۵۱
اصول موفقیت کارآفرینان	۵۳
اصول موفقیت استیو جابز برای کارآفرینان	۵۶
مدیریت و نقش حمایتی او در سازمان کارآفرین	۶۰
خصوصیات حمایتی مدیریت	۶۱

فصل دوم: خلاقیت و نوآوری	۶۳
تعریف خلاقیت	۶۳
خلاقیت از نظر اسلام	۶۴
عناصر خلاقیت	۶۵
ویژگی‌های افراد خلاق	۶۶
محیط خلاق	۶۸
موانع خلاقیت	۶۸
فرایند خلاقیت	۷۳
انواع خلاقیت	۷۵
محیط خلاق	۷۵
ویژگی‌های یک محیط خلاق	۷۶
نقش مدیر در پرورش خلاقیت	۷۶
تکنیک‌های نوین خلاقیت و نوآوری	۷۷
تعریف نوآوری	۸۳
تمایز خلاقیت و نوآوری در سازمان	۸۴
- فرایند نوآوری	۸۴
انواع نوآوری	۸۷
تفاوت مرکز نوآوری با شتاب‌دهنده و استارت آپ	۸۷
دلایل ایجاد مراکز نوآوری	۸۸

۹۰.....	انواع مراکز نوآوری
۹۱.....	اهداف مراکز نوآوری
۹۲.....	وظایف یک مرکز نوآوری
۹۳.....	موانع نوآوری فرایندها
۹۳.....	دو بیماری مهلك نوآوری

فصل سوم: مدیریت کسب و کار ۹۵

۹۵.....	کسب و کار
۹۶.....	اهداف کسب و کار
۹۹.....	کسب و کار خانگی
۱۰۰.....	مزایای کسب و کار خانگی
۱۰۱.....	کسب و کار اینترنتی
۱۰۱.....	کسب و کار اینترنتی چیست؟
۱۰۲.....	انواع کسب و کارهای اینترنتی
۱۰۳.....	کسب و کارهای فن آوری اطلاعات و ارتباطات
۱۰۴.....	اقداماتی که قبل از شروع هر کسب و کار باید بگیریم:
۱۱۰.....	آشنای با قوانین تجارت و شرکت ها
۱۱۱.....	الف- تقسیم از نظر قانون مدنی
۱۱۱.....	ب- تقسیم بندی از نظر قانون تجارت
۱۱۴.....	شرکت های سهامی
۱۱۹.....	شرکت تعاونی تولید و مصرف:
۱۲۱.....	مراحل ثبت شرکت
۱۲۳.....	حقوق مالی و تجاری
۱۲۴.....	۱- سرقتی و حق کسب یا پیشه یا تجارت
۱۲۴.....	حق کسب یا پیشه یا تجارت
۱۲۵.....	حق سرقتی
۱۲۷.....	۲- اسم تجاری
۱۲۷.....	ویژگی های یک اسم تجاری خوب:
۱۲۸.....	۳- علائم تجاری و صنعتی
۱۲۸.....	مزایای ثبت علائم تجاری

۱۳۰.....	۴- اختراع
۱۳۴.....	فن‌آوری اطلاعات در کسب و کار

فصل چهارم: فرهنگ وقف علم و فن‌آوری در کارآفرینی

۱۳۹.....	نظام زیرساخت های وقف علم و فناوری
۱۴۰.....	(۱) فرهنگ سازی
۱۴۲.....	(۲) مدیریت انگیزه‌ها
۱۴۳.....	(۳) زیرساخت های فرایندی (نرم) و تاسیساتی (سخت)
۱۴۴.....	نظام تمیز مالی غیرانتفاعی علم و فن‌آوری
۱۴۴.....	الف) روش های تامین مالی علم و فن‌آوری
۱۴۵.....	ب) قالب های تامین مالی علم و فن‌آوری
۱۴۶.....	نظام تخصیص منابع غیرانتفاعی علم و فن‌آوری
۱۴۶.....	(۱) خیریه حمایت از نخبین و فرهیختگان
۱۴۷.....	(۲) سازمان های غیر انتفاعی یاوران د ممرک های علمی و تحقیقاتی
۱۴۸.....	(۳) سازمان های غیرانتفاعی سرمایه خنری خ لریذر (NPVCO)
۱۴۹.....	(۴) انجمن تطبیق و اولویت بندب نیازها - ظرفیت ها - ابزارها - قالب ها
۱۵۰.....	نظام ارزیابی، بازخورد، نظارت و اصلاح

فصل پنجم: امور مالی و بازاریابی

۱۵۱.....	بازار
۱۵۲.....	اندازه بازار
۱۵۲.....	انواع بازار
۱۵۳.....	بازاریابی
۱۵۳.....	اصطلاحات پایه ای بازاریابی
۱۵۴.....	انواع کالا
۱۵۵.....	جمع‌بندی
۱۵۵.....	مدل P۶
۱۵۸.....	عوامل موثر در بازاریابی
۱۶۱.....	تبلیغات
۱۶۲.....	اهداف تبلیغ

۱۶۲	 شش پرسش مهم از خودتان (۶W)
۱۶۳	 روشهای نوین تبلیغ
۱۶۷	 اصول طلایی مشتری مداری
۱۶۷	 مشتری از دیدگاه ماهاتما گاندی
۱۶۷	 اصول طلایی مشتری مداری
۱۶۹	 حسابداری
۱۷۰	 چرخه حسابداری شامل مراحل زیر است:
۱۷۰	 سند حسابداری
۱۷۱	 تاریخ سند حسابداری
۱۷۱	 شماره سند حسابداری
۱۷۲	 حساب ها
۱۷۲	 آرتیکل سند حسابداری
۱۷۲	 جمع سند
۱۷۳	 پیوست
۱۷۶	 تراز آزمایشی
۱۷۶	 موارد رد دفاتر
۱۷۷	 صورتهای مالی اساسی
۱۷۸	 ترازنامه
۱۷۹	 الف- داراییها (Asset)
۱۸۱	 اجزای داراییهای جاری
۱۸۲	 ویژگیهای این نوع از داراییها
۱۸۲	 ب- بدهیها (Liability)
۱۸۳	 ج- حقوق صاحبان سهام (shareholders' equity)
۱۸۴	 صورت سود و زیان
۱۸۷	 صورت سود و زیان جامع
۱۸۸	 صورت گردش وجوه نقد
۱۸۸	 تجزیه و تحلیل صورت جریان وجوه نقد
۱۸۹	 یادداشتهای توضیحی (ضمیمه) و صورت گزارش ویژه سهامداران
۱۸۹	 ارزش زمانی پول
۱۹۰	 تجزیه و تحلیل نسبت های مالی

۱- نسبت‌های نقدینگی.....	۱۹۱
الف - نسبت جاری.....	۱۹۱
ب - نسبت آنی یا سریع.....	۱۹۲
ج - نسبت پول نقد.....	۱۹۳
۲ - نسبت‌های فعالیت.....	۱۹۳
۳ - نسبت‌های اهرمی.....	۱۹۴
ج - نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام.....	۱۹۵
۴- نسبت‌های بردآوری:.....	۱۹۵
الف - نسبت سود به فروش (نسبت حاشیه سود خالص).....	۱۹۵
ب - نسبت حاشیه سود ناخالص.....	۱۹۶
نقطه سربه سر و شرکت.....	۱۹۶

فصل ششم: طرح تجاری.....	۱۹۹
طرح کسب و کار (Business Plan).....	۱۹۹
تفاوت پروژه کارآفرینی (طرح کسب و کار) با طرح بوجیهی (امکان‌سنجی).....	۲۰۰
دوفایده مهم طرح کسب و کار.....	۲۰۰
دلایل نوشتن طرح کسب و کار.....	۲۰۰
سه بخش اصلی طرح کسب و کار.....	۲۰۲
طرح کسب و کار نشان دهنده‌ی چیست؟.....	۲۰۳
اجزای یک طرح کسب و کار:.....	۲۰۳
هدف طرح.....	۲۰۴
اهمیت پروسه.....	۲۰۵
قالب‌های ارائه طرح کسب و کار.....	۲۰۵

ضمائم.....	۲۰۷
فهرست منابع و مآخذ.....	۲۴۵

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ
و آنها که در راه ما با خلوص نیت جهاد می کنند قطعاً به
راههای خود، هدایتشان خواهیم کرد و خداوند با
نیکوکاران است. (سوره عنکبوت، آیه ۶۹)

دیباچه

از دیاد جمعیت و بیکاری همواره یکی از مشکلات اساسی جوامع به ویژه کشورهای در حال توسعه بوده است. در ایران نیز ترکیب جمعیت جوان کشور، ضرورت ایجاد فرصت‌های شغلی جدید و نیز روند مستمر کاهش ذخایر نفتی کشور، عمده اندیشیدن سیاست‌گذاران کشور به منبع سهل الوصول دیگری غیر از نفت یعنی ابتکار، خلاقیت و نوآوری می باشد. از طرفی برخلاف گذشته که نیروی انسانی ابزار تولید بود امروز نیروی انسانی در تمامی جوامع از ارزشمندترین ثروتها محسوب می گردد و جذب و نگهداری و آفرینش این ثروت عظیم نیازمند برنامه ریزی اساسی و هدفمند می باشد. بدیهی است این هدف، ارزشمند زمانی میسر می گردد که جامعه به علت ارزش آفرینی و توجه ویژه به مقوله کارآفرینی - خلاقیت و نوآوری حرکت شتابان پیدا نماید. لذا لازمه گام نهادن در این رشته نیازمند آشنا شدن و آگاهی یافتن و تحلیل و تبیین مقوله کارآفرینی به عنوان یکی از اصطلاحات مهم می باشد. از طرف دیگر فرایند تغییر و تحول مستمر و پرشتاب جامعه از مهم ترین و عمده ترین جریان های حاکم بر حیات بشری به شمار می رود و فرایند کارآفرینی و خلاقیت که اساس و بستر ساز تغییر و تحول و دگرگونی است در این خصوص نقش بسیار بنیادین و

تعیین‌کننده‌ای ایفا می‌کند لازم به ذکر است در این زمینه دانشگاه به عنوان منشا همه تحولات در جامعه باید در این امر پیش قدم باشد.

می‌توان گفت دانشگاه‌های دنیا در طول عمر خود سه نسل مختلف داشته‌اند نسل اول: دانشگاه‌های آموزش محور که اساس آنها صرفاً به آموزش استوار بوده است. نسل دوم: دانشگاه‌هایی که اساس آنها آموزش بعلاوه ی تحقق و پژوهش است که در مرزهای تولید علم ودانایی فعالیت می‌نمایند.

اما نسل سوم دانشگاه‌ها که بسیاری از موسسات علمی برتر دنیا از جمله هاروارد-استنفورد و سردمداران آن محسوب می‌شوند، دانشگاه‌هایی هستند که اساس خود را به تربیت رهبران اجتماعی و اقتصادی رقم زده‌اند و به اصطلاح دانشگاه کارآفرین خطاب می‌شود که این دانشگاه‌ها باید کسانی را تربیت نمایند که بتوانند سکان‌دار کسب و کارها و فعالیت‌های نوآور در جامعه باشند. دانشگاه‌ها از طریق قرار دادن فضا و دفتر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فن آوری، کمک به ثبت ایده‌های دانشجویان، حمایت از مالکیت معنوی ایده‌ها حتی کمک به دریافت و مدیریت و کارهای دانشجویان و فارغ التحصیلان خود، دعوت از کارآفرینان برای سخنرانی و مشاوره، کردن کارآفرینی داشته و امکان راه اندازی کسب و کار متفاوت را برای جامعه دانشگاهی فراهم می‌نمایند.

اهمیت نسل سوم باعث ترغیب و تشویق این الیاز شد که با توجه به تدریس چند ساله در تدریس کارآفرینی و راه اندازی کسب و کارهای متفاوت در دانشگاه فنی و حرفه ای خود را ملزم به تالیف این اثر کردیم. تفاوتی که این کتاب با سایر کتاب کارآفرینی دارد این است که فصلی مجزا تحت عنوان فرهنگ وقف و علم و فن آوری در کارآفرینی آورده شده است. اثر حاضر نمی‌تواند عاری از ایراد و اشکال باشد. لذا از تمامی استادان، دانشجویان و صاحب نظران گرامی تقاضا داریم با ارسال پیشنهادات و انتقادات اصلاحی خود ما را از طریق پست‌های الکترونیک زیر در تدوین ویرایش‌های بعدی یاری فرمایید.

arefemoein@gmail.com

Hoseini2088@yahoo.com

سید مصطفی حسینی دزکی - الهام ایمانیان

بهار ۱۳۹۷